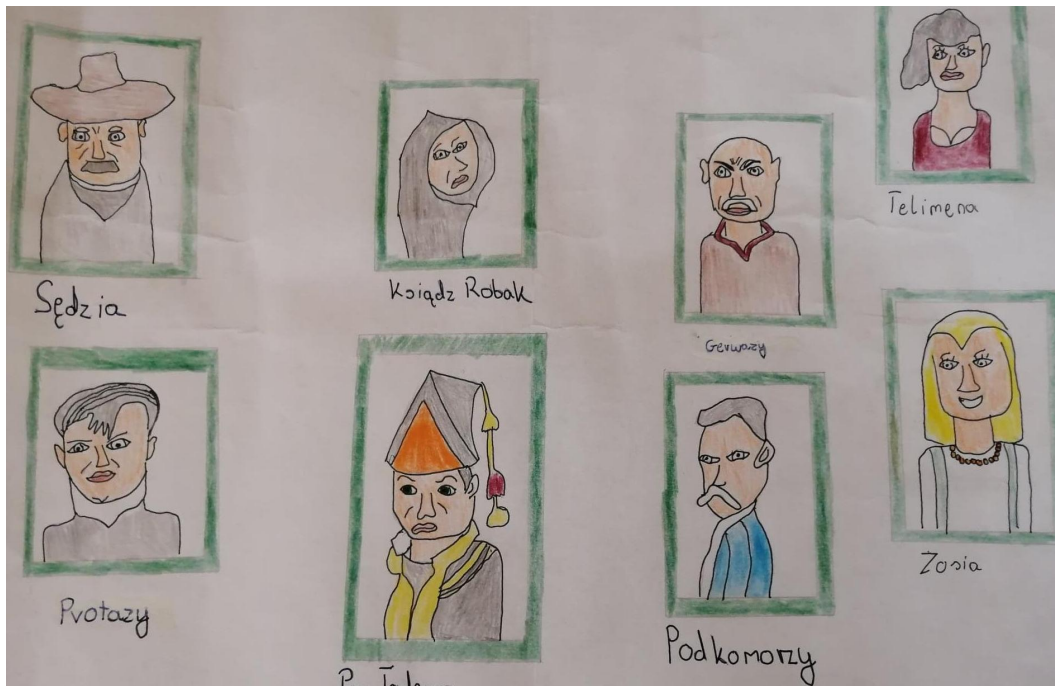

PROJEKT #PAN TADEUSZ

W tym numerze:

Obyczaje i zwyczaje w "Panu Tadeuszu"

Wywiad z Telimeną

Badacze epopei na tropie gatunków roślin i zwierząt

Soplicowskie menu

Powrócić cudem na Ojczyzny łono...

W latach 1832-34 roku Adam Mickiewicz napisał epopeję narodową pod tytułem "Pan Tadeusz". Dzieło to po raz pierwszy zostało wydane przez Aleksandra Jełowickiego w Paryżu. Opisuje ono życie szlachty polskiej.

Akcja toczy się w roku 1811-12 w Soplicowie, Dobrzynie oraz jego okolicy. Głównymi bohaterami utworu są: Tadeusz Soplica, Sędzia, Jacek Soplica, Zosia, Hrabia oraz Zosia.

Adam Mickiewicz w tym dziele porusza tematy miłosne i historyczne, ale głównym wątkiem jest tutaj historia Jacka Soplicy, który po zastrzeleniu Stolnika postanowił naprawić wyrządzone zło.

Inne ważne tematy i wydarzenia opisane w "Panu Tadeuszu" to proces Hrabiego i Sędziego o zamek oraz wspomniany już wątek miłosny, czyli miłość bohatera do Telimeny i Zosi.

Mickiewicz doskonale opisał społeczeństwo szlacheckie oraz życie staropolskie w tamtych latach. Akcja tego dzieła ani przez chwilę nie stoi w miejscu, jest żywiotowa, ciekawa, i bardzo interesująca.

ciąg dalszy str.2

Epopeja ta jest napisana staropolskim językiem, występuje mnóstwo archaizmów, metafor, epitetów czy uosobień.	Godne podziwu są również opisane przez Adama Mickiewicza uroki litewskiej przyrody.	"Pan Tadeusz", pomimo wręcz trudnego języka, jest zdecydowanie bardzo interesująca lekturą.	Ma bardzo porywającą, dynamiczną akcję z wieloma jej zwrotami. Gdy przeczytamy ze zrozumieniem epopeję,	że się, że przedstawione w niej perypetie bohaterów tworzą interesującą całość.	Trzeba się przekonać, że Mickiewicz miał niezwykle talent do opisywania zdarzeń trzynasto-zgłoskowcem. Antonina

Obyczaje i zwyczaje w Panu Tadeuszu

W epepei Adama Mickiewicza „Pan Tadeusz” bardzo dobrze zostały przedstawione szlacheckie obyczaje i tradycje.

Przestrzeganie ich było ważnym elementem życia szlachty. Postaram się przedstawić jedne z ważniejszych zwyczajów i obyczajów, które możemy zauważyć w tym wybitnym dziele.

· Ubiór

Charakterystycznym szlacheckim strojem był kontusz, pas złotolity, konfederatka i wysokie buty. Ponadto świadczył on o zamożności i statusie społecznym właściciela, zwłaszcza szerokość i zdobienie pasa.

· Obyczaje

Staropolska grzeczność

– ważny był szacunek wobec osób starszych. Kolejność zajmowania miejsc przy stole wyznaczał wiek, stanowisko i płeć.

Dbłość o gospodarstwo -

gospodarz zawsze dbał o swoje gospodarstwo niezależnie od okoliczności robił codzienny obchód. Poza tym szanował pracujących u siebie chłopów.

Podanie czarnej

polewki- otrzymywał ją mężczyzna, któremu ojciec odmawiał prawa do starania się o rękę córki.

· Posiłki

Tradycyjne, rodzime **potrawy** np. bigos, szczupak („ryba nie krojona”), chołodziec litewski.

Podstawowym napojem było **wino i miód pitny**.

Dźwięk dzwonu wzywał na obiad.

Odmawianie pacierza po łacinie przed obiadem.

Zażywianie tabaki.

Parzenie kawy przez kawiarkę – specjalna osoba, która zajmowała się sprowadzaniem i parzeniem trunku.

· Główne zainteresowania i rozrywka szlachty Polowania

Grzybobranie

Przy tym wydarzeniu obowiązywał odmienny ubiór. Ubierano bowiem płócienne opończe, którymi zastaniano z wierzchu kontusze, a na głowę zakładano kapelusz. Zbierano głównie koźlarze, borowiki i rydze.

Swatanie młodych

– obrządek ten łączył w sobie tradycję szlachecką i ludową, gdyż zaręczyny odbywały się przy wiejskiej muzyce, a polonez był uroczystym tańcem.

Zajazdy – następnym nieodłącznym elementem świata szlacheckiego były zajazdy, które wynikały ze skłonności szlachty do samosądów, gwałtowności i kłótności. Zbierała się ona, aby od sąsiada wyegzekwować swoje prawa, pokazać, kto ma rację. W wyniku takiego zajazdu zostawała odbierana właścicielowi ziemia.

Tomasz

K
O
M
I
K
S
O
W
A

P
O
W
T
Ó
R
K
A

BADACZE EPOPEI NA TROPIE GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Przyroda to temat, przewijający się przez wszystkie epoki. Od najdawniejszych czasów pisarze opiewali urodę pejzażu, piękno morza, gór i zachodów słońca. Istnieją wiersze poświęcone w całości opisowi natury, ale przyroda występuje też obok innych motywów w utworze. Towarzyszy przeżyciom bohaterów, jest przerywnikiem w akcji powieści, powiernikiem zdarzeń. W różnych epokach traktuje się ją różnie. Sposób, w jaki romantyczni twórcy traktowali naturę - nadawali jej duszę, opisywali subiektywnie, dostosowując jej widzenie do konkretnego dzieła literackiego,

podkreślali wyjątkowość krajobrazu, nastrój, atmosferę podporządkowaną uczuciom bohatera, podmioty lirycznego lub idei dzieła, preferowali zjawiska niezwykle, egzotyczne, fantastyczne. Również Adam Mickiewicz w epepei posługuje się licznymi opisami przyrody. Wszyscy znają opis pejzażu Ojczyzny zawarty w Inwokacji, opis burzy, grzybobrania czy poranku w Soplicowie. Zgodnie z założeniami projektu uczniowie pracowali między innymi nad wskazaniem gatunków roślin i zwierząt ukazanych przez wieszczka.

- Pszenica - "Wyzłaczanych pszenicą"
- Żyto - "posrebrzanych żytem"
- Świerzop - "Gdzie bursztynowy świerzop"
- Gryka - "gryka jak śnieg biała"
- Dzięcielina - "Gdzie panińskim rumieńcem dzięcielina pała"
- Grusze - "na niej z rzadka ciche grusze siedzą"
- Lisice - "Tyle w pieśniach litewskich sławione lisice"
- Borowiki - "Panienki za wysmukłym gonią borowikiem"
- Surojadki - "Surojadki srebrzyste, żółte i czerwone"
- Bielaki - "Bielaki krągłe, białe, szerokie i płaskie"
- Purchawki - "Purchawka, jak pieprzniczka; zaś innych imiona"

Krystian

ZWIERZĘTA Z PANA TADEUSZA

KONIE: Wtęśno dźwiękiem brykają, wjeżdżają nitody gonik I obrotowy ścieśnienie zawitają pod gonik. Wjeżdżają z powozu; konie posuwane rżną, Szczypiące trawę ciągnąły powozi pod brzoną.	MRÓWKI: Nieszczęśliwym Telimena siedziła śród drożki, Mrówki wzięły blaskiem bielutkiej porzeczki, Wbiegły, gęsto zaszły bursztyn i kupać, Telimena musiała uciekać, otrząpać.
ŻURAW: On patrzył z wycieczką swą, jak dziadłatę, Żuraw u dala od stada gdy odprawa wiałę, Stojąc na jednej nodze, z ciekawym oczyma, Iby nie zasnąć, kamień u drugiej nodze trzyma.	MUSZKI I KOMARY: Na powiatku owadów wielki krąg się zbiera, Kręci się, grzbiec jak harmonijki sfera; Wokoło Kosi rozstósła wśród tyfusów gnasów, Akoż muszek i półtem fatygujący komarów.
STODOŁA: Znamy dziś pod prostakiem niewiskim stodołę, Tam woje są zwierzęta: konie, krowy, woły, Kozy brodaty; u górze zaś pastucha, gromady I ptaszków dwa po parze, są też i owady.	TYGRYS: O którym powiadano, że u bliższej ciemi Goraczę, porwał niedyż z kłębami muszyniekami, I tam tygrysa spisał u rąpanym boju zwalim, Z czego się bardzo kręciło ów Demaszów chwalił.
KURY: Do róg jej biegły pastuch, stąd kury wimpale Toczą się kłębkiem; stąd też kogutki wsiwobite Wstrząsające korabose na gźwach szarychaki I wstępując skrzydłami przez brzozy i kradki.	OWCE: Okrąg niebios zdłżonogichat chomurkami zarłany, U góry błękitnawo, na zachód różnany; Chomurki wstąpił, pogodę i lekkie i smagące, Tam jako twody owce na wórowanie spięce.
BOCIAN: Głowy wieśka u ramiono, oszy znowu mrużę I uszka Jozica, Kędys, u brzożów kotużę, Makce bocian, Na kopych wieśka wrony zowidła.	CHARTY: I szły mu, jak wopony zakopit w gimbicie, Kot jsknot rze, jak nowo nardowane ścieżę, Złotobiel Bieży, wczorawa, i jed lewy bia

Anastazia

Wywiad z Telimeną

Witam wszystkich! Dzisiaj przedstawię wywiad z jedną z najbarwniejszych postaci epopei Adama Mickiewicza "Pana Tadeusza", czyli z Telimeną. Ta kobieta ma modny i wyrafinowany styl, lubi się chwalić swoimi znajomościami i zasługami. Gloryfikuje Petersburg i nie wstydzi się pracować z Rosjanami, przyjeżdżając do Soplicowa wiele pozmieniała w sferach uczuciowych innych bohaterów.

Droga Telimeno, czy tęsknisz za swoim mieszkaniem w Petersburgu?

Oczywiście, że tęsknię! Bardzo brakuje mi wielkiego miasta i nowoczesnego stylu życia. Jednak przetrwam tu trochę i udowodnię wszystkim osobom zebranym, że to co z zagranicy wcale nie jest złe.

Jak układają się twoje relacje z Zosią?

Zosia jest bardzo miłą i pracowitą dziewczyną. Polubiłam ją. Staram się, aby miała jak najlepiej. Chcę ją wychować jak najlepiej i znaleźć jej dobrego męża.

Oprócz drogich ubrań co jeszcze cię interesuje?

Jestem kosmopolitką. Kocham kulturę zagraniczną, np. francuską modę, włoskie obrazy. Jestem obyta w świecie i potrafię porozmawiać z inteligentnymi ludźmi.

Jak skomentujesz sytuację, kiedy dopadły cię mrówki?

Nie lubię tego komentować, ale jak widać nawet takiej damie jak ja zdarzają się różne niepożądane sytuacje. Jestem wdzięczna Tadeuszowi za pomoc. To było okropne przeżycie.

Dziękuję bardzo za wywiad.

Mieszkańcy Sopolicowa są bardzo ciekawi twojej wizyty, ponieważ nigdy nie widzieli tutaj tak kolorowej osoby jak ty.

Nie sądziłam, że wzbudzę zainteresowanie, ponieważ w Petersburgu moi znajomi i ludzie na ulicy, są tak przyzwyczajeni do takiej mody. Może to głupie porównanie. Jestem taka, jaka jestem i kocham się ładnie ubrać. Ja też dziękuję i mam nadzieję, że już nikt mnie nie zapyta o moją wpadkę z mrowiskiem.

Filip

REKLAMA

Jeśli chcesz być na topie razem z Panem Tadeuszem, koniecznie odwiedź sklep internetowy nadwyrz.com

Znajdziesz tutaj ciekawe wzory związane z Mickiewiczem i nie tylko!

REDAKCJA WYDANIA: Michał, Antosia, Tomek, Kuba, Anastazja, Krystian, Filip
OPIEKUN: Karolina Strógarek

KONTAKT: niecodziennikszkolny@gmail.com
niecodziennikszkolny.wordpress.com